

Sygn. akt VI ACa 1892/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Ewa Stefańska

Sędzia SA – Małgorzata Manowska (spr.)

Sędzia SO (del.) – Jolanta Pyżlak

Protokolant: – st. sekr. sąd. Ewelina Czerwińska

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Agencji (...) w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 kwietnia 2013 r.

sygn. akt III C 763/12

1) oddala apelację,

2) zasądza od M. B. na rzecz Agencji (...) w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1892/13

UZASADNIENIE

Agencja (...) w W. (zwana dalej Agencją lub (...)) wniosła o zasądzenie od M. B. na jej rzecz kwoty 126.361,02 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 marca 2011 r.

Nakazem zapłaty z dnia 16 listopada 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo.

W zarzutach od nakazu zapłaty M. B. wniosła o jego uchylenie w całości i oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie utrzymał w mocy nakaz zapłaty z dnia 23 marca 2011 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że Agencja (...) z siedzibą w W. zawarła w dniu 4 lipca 2006 r. z M. B. umowę Nr (...) o dofinansowanie projektu, którego celem było przyczynienie się do zwiększenia opłacalności produkcji i usług w gospodarstwie rolnym poprzez zakup samochodu ciężarowego przez M. B..

Stosownie do ww. umowy Agencja zobowiązała się przekazać M. B. kwotę 84.737,50 złotych tytułem pomocy w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich 2004 – 2006”, która to kwota została wypłacona M. B. w dniu 7 grudnia 2006 r.

M. B. zobowiązała się do wypełnienia warunków wskazanych w § 5 umowy, w tym w szczególności do przestrzegania jej postanowień przez okres 5 lat. Stosownie zaś do § 12 umowy pozwana jako beneficjentka zobowiązała się do zwrotu wpłaconej pomocy wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję pomocy na rzecz pozwanej, w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w § 11 ust 2 pkt 1, 5, 7 – 10 umowy lub zrealizowania projektu w niepełnym zakresie.

W § 11 ust. 2 pkt 8 umowy strony zastrzegły, iż ww. okolicznością uzasadniającą zwrot wypłaconej kwoty jest niespełnienie co najmniej jednego z zobowiązań, o których mowa w § 5 i § 6 ust. 1 umowy. Zgodnie zaś z § 5 pkt 1 powyższej umowy beneficjentka zobowiązała się do wypełnienia zobowiązań określonych w Programie i Uzupelnieniu Programu – nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania nabytych dóbr (z wyjątkiem zobowiązań zaciąganych zgodnie z zakresem prowadzonej działalności gospodarczej, które nie są sprzeczne z celem i przeznaczeniem projektu, jeżeli przedmiot projektu służy świadczeniu usług na rzecz osób trzecich), wyremontowanych, wybudowanych lub zmodernizowanych budynków lub budowli w ramach środków z pomocy przeznaczonej na podstawie umowy, oraz ich wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, czyli ostatniej płatności w ramach projektu.

W § 12 ust. 2 pkt 1 i 2 umowy zapisano, iż beneficjent zachowa prawo do części pomocy, pomimo wystąpienia okoliczności wymienionych w § 11 ust. 2 pkt 8 lub zrealizowania projektu w niepełnym zakresie, jeżeli spełnione zostaną łącznie dwa warunki: osiągnięty i zachowany zostanie cel projektu i na podstawie przedłożonej dokumentacji będzie można stwierdzić, że część projektu została zrealizowana zgodnie z umową.

Powyższa umowa zabezpieczona została wekslem in blanco wystawionym i podpisanym przez M. B. wraz z deklaracją wekslową.

Sąd I instancji ustalił także, że pozwana w czasie podpisywania powyższej umowy była właścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,05 ha, które prowadzi do dnia dzisiejszego. Pieniądze otrzymane zgodnie z umową o dofinansowanie M. B. przeznaczyła na zakup samochodu ciężarowego marki R. (...). Samochód ten wykorzystywany był przez M. B. na potrzeby prowadzonego przez nią gospodarstwa rolnego, a także do świadczenia usług zewnętrznych, na potrzeby gminy.

Na początku 2007 r. M. B. skontaktowała się z Agencją w celu omówienia możliwości zmiany podpisanej umowy dofinansowującej w związku z otrzymaną przez pozwaną propozycją objęcia stanowiska sekretarza w jej gminie. Z uwagi na podjęcie pracy na stanowisku sekretarza gminy w dniu 5 marca 2007 r., pozwana zawarła w dniu 1 kwietnia 2007 r. umowę spółki cywilnej ze swoim mężem S. B., działającej pod nazwą (...) S.C. S. B., M. B.. Jako wkład niepieniężny do spółki pozwana wniosła m. in. wymieniony wyżej samochód ciężarowy.

Powyższa spółka w dniu 2 listopada 2007 roku została przekształcona w spółkę jawną na zasadzie art. 26 ust. 4 i art. 553 § 2 i 3 k.s.h. Jako przedmiot działania powyższej spółki nie zostało wymienione prowadzenie działalności rolniczej (§ 4 umowy spółki jawnej), a pozwana nie otrzymała zgody Agencji na przeniesienie prawa własności samochodu ciężarowego na rzecz zawiązanej spółki jawnej.

W dniu 4 marca 2011 r. Agencja poinformowała pozwaną o wypełnieniu weksla na kwotę 126.361,02 złotych z datą płatności 22 marca 2011 r. i opatrzeniu go klauzulą „bez protestu”, z uwagi na niedopełnienie przez pozwaną warunków umowy dofinansowania. Wezwanie do zapłaty nie odniosło pozytywnego skutku.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 10 prawa wekslowego, to na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia, że wręczony Agencji weksel in blanco nie został uzupełniony przez powódkę zgodnie z porozumieniem wekslowym i pozwana nie wywiązała się z tego obowiązku.

M. B. negowała istnienie zobowiązania będącego podstawą wystawienia weksla. Jako uzasadnienie do powyższego wskazała jedynie osiągnięcie i zachowanie celu projektu, na który otrzymała dofinansowanie stosownie do § 12 umowy podpisanej przez strony.

Sąd I instancji nie podzielił argumentacji pozwanej wskazując, że stosownie do § 4 umowy z dnia 4 lipca 2006 r. celem operacji był „zakup samochodu ciężarowego”, który następnie wykorzystany miał być do „przyczynienia się do zwiększenia opłacalności produkcji u usług w gospodarstwie rolnym”. Pozwana otrzymała środki finansowe od powódki w dniu 7 grudnia 2006 roku. Projekt miał być realizowany w gospodarstwie pozwanej. Cel ten był realizowany do momentu wniesienia prawa własności samochodu ciężarowego jako wkładu do spółki cywilnej (01 kwietnia 2007 r.), a następnie do spółki jawnej (02 listopada 2007 r.). W ramach spółki cywilnej samochód stał się przedmiotem współwłasności łącznej, co w ocenie Sądu I instancji było naruszeniem § 5 pkt. 1 umowy.

Stosownie do art. 26 § 5 k.s.h. z chwilą wpisu do rejestru spółka cywilna staje się spółką jawną. Spółce tej przysługują wszystkie prawa i obowiązki stanowiące majątek wspólny wspólników. Stosownie zaś do art. 28 k.s.h. majątek spółki jawnej stanowi wszelkie mienie wniesione jako wkład lub nabyte przez spółkę w czasie jej istnienia. Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do umowy spółki cywilnej z dnia 1 kwietnia 2007 r. pozwana jako wkład wniosła do niej prawo własności do ww. samochodu ciężarowego, które to prawo przeszło na rzecz spółki jawnej w momencie jej zarejestrowania. Ponadto wskazany w umowie zakres działalności powyższej spółki jawnej (jak również wcześniej cywilnej) nie obejmował prowadzenia działalności rolniczej. Podmiot ten nie mógł więc realizować celu zawartego w umowie o dofinansowanie – zwiększenia opłacalności produkcji i usług w gospodarstwie rolnym. Do tych podmiotów nie należało również jakiegokolwiek gospodarstwo rolne. Dlatego, zdaniem Sądu Okręgowego nie można uznać, że cel operacji został w całości zrealizowany zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Sąd I instancji podkreślił, że zgodnie z § 5 umowy o dofinansowanie projektu pozwana zobowiązała się do nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania dóbr nabytych w ramach środków z pomocy przyznanej na podstawie tej umowy przez okres 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej. Pozwana świadomie naruszyła ten zakaz, nie uzyskała na powyższe zgody Agencji, której zresztą uzyskać nie mogła. Nie można więc, jak w konsekwencji uznał Sąd Okręgowy, że pozwana miała prawo zachować część czy całość uzyskanej pomocy na podstawie § 12 ust 2 umowy. Pozwana zawierając umowę o dofinansowanie projektu zobowiązywała się przestrzegać jej postanowienia przez okres 5 lat. Następnie już po kilku miesiącach M. B. uzyskała ofertę podjęcia pracy jako sekretarz w gminie. Ofertę tę przyjęła, choć zdawała sobie sprawę z ograniczeń wynikających z ustawy o pracownikach samorządowych. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko powódki, że pozwana starała się w taki sposób wykorzystać przepisy prawa, aby móc zarówno pracować w charakterze sekretarza gminy, jak i w dalszej mierze realizować zobowiązania wynikające z umowy o dofinansowanie projektu, co nie zasługuje na aprobatę. Nie leżało natomiast w kompetencjach pracowników powódki doradzanie pozwanej co należy uczynić, aby w istocie obejść postanowienia umowy. Sąd I instancji wskazał, że żadnego stanowiska reprezentantów powódki w tym przedmiocie pozwana nie przedstawiła.

Powyższe zachowanie nie zasługuje, zdaniem Sądu I instancji na ochronę w świetle zasad słuszności (art. 5 k.c.). Powódka – jak wskazał Sąd I instancji – nie nadużyła swojego prawa podmiotowego, a to w istocie postępowanie pozwanej świadomie naruszającej postanowienia umowy było niezgodne z zasadami współzycia społecznego. Z tych też względów nie zasługiwał, zdaniem Sądu Okręgowego na uwzględnienie zarzut pozwanej niewspółmierności żądania w stosunku do postanowień umowy.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła pozwana zaskarżając go w całości.

W apelacji zarzuciła:

1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez przyjęcie, że pozwana nie spełniła świadczenia wynikającego z umowy o dofinansowanie projektu z 4 lipca 2006 r., podczas gdy całość projektu została przez nią zrealizowana zgodnie z umową, oraz został osiągnięty i zachowany został cel projektu;

2. błędne przyjęcie że spółka cywilna, a później jawna założona przez pozwaną nie prowadziła gospodarstwa rolnego z uwagi na brak zapisów w tym zakresie w przedmiocie działalności spółki, w sytuacji gdy zapis ten został przez pozwaną uzupełniony, a z zeznań świadków przesłuchanych w sprawie wynika że pozwana cały czas niezależnie od formy działalności prowadziła gospodarstwo rolne i wykorzystywała w nim m.in. samochód na który otrzymała dotację,

3. nieuwzględnienie przez sąd treści § 12 ust. 2 zawartej pomiędzy stronami umowy, który stanowi że beneficjent zachowuje prawo do części pomocy pomimo wystąpienia okoliczności wymienionych w § 11 lub zrealizowania projektu w niepełnym zakresie jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a. został osiągnięty jest zachowany cel projektu,

b. na podstawie przedłożonej dokumentacji można stwierdzić, że część projektu została zrealizowana zgodnie z umową.

- w sytuacji gdy wszystkie ww. warunki zostały spełnione to zachowanie prawa do całości lub co najmniej części otrzymanej pomocy.

W konkluzji skarżąca wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uchylenie nakazu zapłaty z dnia 16 listopada 2011 r. i oddalenie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie ma uzasadnionych podstaw prawnych.

Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i dokonał prawidłowej oceny prawnej roszczenia powódki. Ustalenia Sądu Okręgowego Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Na wstępie wskazać należy, że umowa z dnia 4 lipca 2006 r. została zawarta na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2004 r. (dalej: rozporządzenie z dnia 3 września 2004 r.) w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” (program operacyjny restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006 stanowiący załącznik do powyższego rozporządzenia). Podstawą umowy było również Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 roku (dalej: rozporządzenie z 8 września 2004 r.) w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006 (uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006 stanowiące załącznik do wymienionego rozporządzenia).

Zgodnie z § 1 punkt 3 umowy łączącej strony, projekt to przedsięwzięcie realizowane przez beneficjenta w zakresie działania „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów”.

Zgodnie z opisem tego działania zawartym na stronie 101 załącznika do rozporządzenia z dnia 3 września 2004 r., za pomocą programu operacyjnego wspierane miały być projekty związane z realizacją inwestycji służących podjęciu przez rolników i domowników, a także osoby prawne dodatkowej działalności zbliżonej do rolnictwa. Działanie to mogło realizować różne cele polegające na:

1) sprzyjaniu tworzeniu alternatywnych źródeł dochodów;

- 2) promowaniu pozytywnego wizerunku wsi i rolnictwa w społeczeństwie;
- 3) sprzyjaniu zachowaniu zasobów przyrodniczych obszarów wiejskich;
- 4) ułatwianiu dostęp rolników oraz pozostałych mieszkańców wsi do usług;
- 5) przyczynianiu się do zwiększania opłacalności produkcji i usług w gospodarstwie rolnym.

Z treści § 4 zawartej pomiędzy stronami umowy wynika, że jej celem było przyczynianie się do zwiększenia opłacalności produkcji i usług w gospodarstwie. Zakresem pomocy objęta była możliwość zakupu środków transportu z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż ośmiu osób wraz z kierowcą. Beneficjentami tego projektu mogły być tylko osoby fizyczne będące rolnikami oraz domownicy, a także osoby prawne, których celem było prowadzenie działalności rolniczej i które prowadziły taką działalność.

W opisie kryteriów dostępu pomocy, zamieszczonym w załączniku do rozporządzenia z dnia 3 września 2004 r. wskazano, że szczegółowe kryteria tego dostępu zostały określone w uzupełnieniu programu, które z kolei stanowi załącznik do rozporządzenia z dnia 8 września 2004 roku.

Na stronie 89 tego załącznika powtórzono że beneficjentami programu mogą być osoby fizyczne - rolnicy, domownicy, osoby prawne, które prowadzą działalność rolniczą. Następnie na stronie 90 tej pierwszej uzupełnienia wyjaśniono że przez rolnika rozumie się osobą fizyczną, która spełnia następujące warunki:

1. prowadzi na własny rachunek działalność rolniczą jako posiadacz (samoistne albo zależny gospodarstwa rolnego położonego na terytorium Rzeczypospolitej polskiej,
2. opłaca podatek rolny.

Przez domownika rozumie się natomiast osobę bliską rolnikowi która:

1. ukończyła 18 lat,
2. pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie tego gospodarstwa,
3. stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

W dalszym ciągu załączników wyjaśniono, że za osobę prawną uważa się podmiot wpisany do rejestru przedsiębiorców w krajowym rejestrze sądowym, których celem zgodnie z wpisem do tego rejestru jest prowadzenie działalności rolniczej, i które prowadzą taką działalność z wykorzystaniem gospodarstwa rolnego, położonego na terytorium Rzeczypospolitej polskiej, będącego własnością tych podmiotów.

Zgodnie z § 5 umowy, co wynika również zapisów zawartych na stronie 94 załącznika do rozporządzenia z dnia 8 września 2004 r. uzupełnienia beneficjent nie może dokonać zmiany przeznaczenia projektu, przeniesienia na rzecz innych osób prawa własności ani nie może zawierać umów przenoszących posiadanie (z wyjątkiem zobowiązań zaciąganych zgodnie z zakresem prowadzonej działalności gospodarczej, które nie są sprzeczne z celem i przeznaczeniem projektu, jeżeli przedmiot projektu służy świadczeniu usług na rzecz osób trzecich (zamykający nabytych dóbr, wyremontowanych, wybudowanych lub zmodernizowanych budynków lub budowli z wykorzystaniem środków z pomocy przyznanej na podstawie umowy o dofinansowanie projektu, w okresie realizacji projektu oraz przed upływem pięciu lat od dnia dokonania płatności końcowej).

Jednocześnie na stronie 149 (punkt 5.5) wskazano że w uzasadnionych przypadkach instytucja wdrażająca może wyrazić zgodę na przeniesienie przez beneficjenta własności lub posiadania nabytych dóbr objętych projektem.

Warunkiem udzielenia przez instytucję wdrażającą takiej zgody jest przeniesienie go na rzecz podmiotu, który spełnia warunki programu i przejście przez ten podmiot zobowiązań dotychczasowego beneficjenta.

Odnosząc się do zarzutów apelacji wskazać należy że wniesienie nabytego przez pozwaną samochodu ciężarowego jako wkładu niepieniężnego do spółki cywilnej, co skutkowało następnie przejściem prawa własności tego pojazdu na rzecz spółki jawnej stanowiącej odrębny, posiadający zdolność prawną podmiot prawa było przeniesieniem własności w rozumieniu załącznika do rozporządzenia z dnia 8 września 2004 r.

Pozwana powinna zatem wykazać istnienie następujących przesłanek pozytywnych umożliwiających przeniesienie własności samochodu ciężarowego bez negatywnych konsekwencji:

1. Mąż pozwanej powinien jako domownik stale pracować w gospodarstwie rolnym;
2. Założona przez M. B. i jej męża spółka jawna była właścicielem gospodarstwa rolnego;
3. Na przeniesienie własności pojazdu wyraziła zgodę powódka.
4. Mąż powódki i spółka jawna powinni złożyć oświadczenie o przejściu zobowiązań wynikających z umowy łączącej M. B. z powódką.

Żadna z powyższych przesłanek nie została wykazana. Pozwana nie udowodniła przede wszystkim, aby uzyskała zgodę Agencji (...) na przeniesienie własności zakupionego samochodu ciężarowego – najpierw jako wkład do spółki cywilnej, a następnie do sp.j. stanowiącej odrębny podmiot prawa, posiadające zdolność prawną. Z mocy przy tym art. 33 [1] par. 1 k.c., do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych. Wszystkie zatem wymagania zawarte w załącznikach do rozporządzeń z dnia 3 września 2004 r. oraz 8 września 2004 r., a odnoszące się do osób prawnych, znajdują zastosowanie także w przypadku spółki jawnej.

Warunkiem udzielenia przez powódkę zgody na przeniesienie własności samochodu było przeniesienie tej własności na rzecz podmiotu, który spełniał warunki programu, jakim objęta była M. B.. Jednym z takich warunków w przypadku osoby prawnej jak to już wyżej wskazano było posiadanie przymiotu właściciela gospodarstwa rolnego w którym prowadzona była działalność rolna. Pozwana nie wskazała ani nie udowodniła, aby założona przez nią spółka była takim właścicielem. Bez znaczenia zatem było, czy sp.j. jaka powstała z przekształcenia spółki cywilnej utworzonej przez pozwaną i jej męża miała wpisana w rejestrze działalność polegającą na prowadzeniu produkcji rolnej. Istotne jest bowiem to, że spółka ta z pewnością nie była właścicielem gospodarstwa rolnego, a przynajmniej nic takiego nie zostało wykazane przed sądem pierwszej instancji. Z warunków zamieszczonych w uzupełnieniu programu wynika natomiast że nie mogło dojść do rozerwania działalności polegającej na prowadzeniu gospodarstwa rolnego i własności tego gospodarstwa. Po trzecie wreszcie wskazać należy że pozwana nie przedstawiła oświadczenia sp.j. o przejściu przez tę spółkę zobowiązań dotychczasowego beneficjenta.

M. B. nie udowodniła również, aby jej mąż pracował jako domownik w gospodarstwie rolnym, oraz aby złożył oświadczenie – jako współnik spółki cywilnej – o przejściu zobowiązań (przystąpieniu do zobowiązań) wynikających z umowy łączącej strony procesu. Nic takiego nie wynika ani z zeznań świadków, ani z zeznań powódki. Wprost przeciwnie, z zeznań S. B. wynika że to jego żona prowadziła gospodarstwo rolne od 2006 roku i prowadzi je do dziś. Samochodem który został zakupiony ze środków pomocowych jeździł natomiast zatrudniony kierowca. Zeznań tych nie wynika zatem, aby mąż pozwanej pracował w gospodarstwie rolnym bądź też prowadził działalność przy użyciu spornego samochodu.

Wobec niespełnienia powyższych warunków, uznać należy, że M. B. naruszyła warunki par. 5 łączącej ją z powódką umowy.

Skarżąca podnosiła również na rozprawie apelacyjnej, że przynajmniej część projektu została zrealizowana w czasie w kiedy to beneficjentka samodzielnie, a następnie wraz z mężem (jako współnicy spółki cywilnej) była właścicielką

samochodu ciężarowego. Zarzut ten, zdaniem Sądu Apelacyjnego nie zasługiwał na uwzględnienie. Po pierwsze, jak to już wyżej wskazano, pozwana nie wykazała przed Sądem pierwszej instancji ani nie czyni tego w apelacji że S. B., którego udziały w spółce wynosiły 92 % spełniał warunki wymagane dla beneficjenta jako rolnika bądź jako domownika. W takim przypadku natomiast można uznać, że M. B. dochowała warunków umowy z dnia 4 lipca 2006 r. jedynie przez trzy miesiące, to zaś – w ocenie Sądu Apelacyjnego – nie uzasadnia zastosowania § 12 ust. 2 pkt 1 i 2 umowy. Pozwana nie wykazała, aby w ciągu trzech miesięcy osiągnęła cel w postaci zwiększania opłacalności produkcji usług w gospodarstwie rolnym, gdyż to było celem projektu, nie zaś świadczenie usług dla ludności. Pozwana zatem nie udowodniła również, aby cel ten w jakimkolwiek stopniu został osiągnięty i utrzymany.

Nie można także podzielić poglądu prezentowanego przez pozwaną na rozprawie apelacyjnej, że w jej przypadku zachodził wyjątek określony w § 5 pkt 1 umowy, to jest, że zbycie samochodu ciężarowego stanowiło wykonanie zobowiązania zaciągniętego zgodnie z zakresem prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej, które nie byłoby sprzeczne z celem i przeznaczeniem projektu, jeżeli przedmiot projektu służy świadczeniu usług na rzecz osób trzecich. Z prowadzonej przez M. B. produkcji rolnej nie wynikało bowiem zobowiązanie do zawiązania spółki cywilnej, następnie jawnej oraz do przeniesienia – najpierw w 98 %, a następnie w całości własności samochodu ciężarowego, na którego zakupie polegało właśnie działanie w ramach programu pomocowego. Pozwana przeniosła własność samochodu czyniąc go przedmiotem wkładu do spółki po to, aby mogła pełnić funkcję sekretarza gminy.

Bezzasadny jest także zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 5 k.c. Sąd Apelacyjny podziela w całości rozważania Sądu I instancji dotyczące przyczyn niezastosowania tego przepisu.

W konkluzji Sąd Apelacyjny uznał, że zachodziły przesłanki do zastosowania par. 12 umowy łączącej strony, a więc do zwrotu otrzymanej przez pozwaną pomocy finansowej i na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak na wstępie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., gdyż pozwana przegrała proces w drugiej instancji w całości i nie zachodziły żadne przesłanki uzasadniające odstąpienie od obciążenia jej tymi kosztami.